

Zpráva o zasedání 28. valného shromáždění IUPAP

Valné shromáždění Mezinárodní unie pro čistou a aplikovanou fyziku (IUPAP) se konalo ve dnech 4.-7. listopadu 2014 v prostorách *Nanyang Technical University* v Singapuru za účasti delegátů převážné většiny členských zemí. Na programu byla volba exekutivy a odborných komisí na období 2014-2017 a další záležitosti, jež popíšu níže.

Presidentem se stal „President Designate“ Bruce McKellar (Austrálie), současná presidentka Cecilia Jarlskog přešla do role „Past President“. Novým jmenovaným presidentem se stal Kennedy Reed (USA), který se úřadu ujme za tři roky. Shromáždění uctilo památku nedávno zesnulého Alana Astburyho, jenž byl presidentem v období 2008-2011.

Z českého hlediska zřejmě nejdůležitější bylo obsazení odborných komisí. Podle očekávání někteří z našich devíti nominantů neprošli, jmenovitě Mgr. Jaroslav Hamrle, PhD. (C9), Prof. RNDr. Jan Kvasil, DrSc. (C12) a Prof. RNDr. Zdeněk Hradil, CSc. (C15). Zbýlých šest se naopak členy komisí stalo:

- Mgr. Martin Šnabl, PhD. (C11)
- Doc. RNDr. Leoš Dvořák, CSc. (C14, třetí termín, nyní v roli místopředsedy komise)
- Doc. RNDr. Jan Mlynář, PhD. (C16, druhý termín)
- Prof. RNDr. Olga Rossi, DrSc. (C18)
- Doc. RNDr. Petr Hadrava, DrSc. (C19, druhý termín)
- Prof. Ing. Richard Liska, CSc. (C20)

Skutečnost, že máme podruhé v řadě šest zástupců, je mimořádný úspěch vzhledem k tomu, že počet zástupců má zhruba odpovídat počtu členských podílů, jež ČR vlastní čtyři. Pro srovnání uvádím, že v závěru valného shromáždění bylo členských podílů 255 a míst v komisích je 252.

Tento výsledek se v příštím období stěží podaří obhájit, neboť někteří delegáti požadují informaci o zemích „systematicky zvýhodňovaných vzhledem k pravidlu jeden podíl = jedno místo v komisi“. Stojí ale za zmínku, že výsledku bylo dosaženo nejen lobbováním na místě, ale kombinací několika skutečností: (a) včasná nominace – náš národní komitét byl první, jenž nominace zaslal, (b) přebytek nominací, jenž umožnil exekutivě výběr při sestavování zeměpisně vyvážených kandidátních listin, a konečně (c) včasné jednání se stávajícími předsedy komisí, díky němuž přinejmenším někteří naše národní nominace sekundovali.

Z finančního hlediska je důležité rozhodnutí valného shromáždění pokračovat v navyšování ceny členského podílu o inflaci ve výši rozhodnuté 27. valným shromážděním, tj. o 3% každý rok. Odhadovaná výše členského příspěvku ČR tedy bude **8084 EUR** v roce 2015, **8328 EUR** v roce 2016 a **8576 EUR** v roce 2017.

Z organizačního hlediska je neméně důležitá změna sídla sekretariátu, jenž se po šesti letech ve Washingtonu a šesti v Londýně stěhuje do Singapuru; novým generálním sekretářem IUPAP bude Phua Kok Khoo, známý jako zakladatel *World Scientific Publishing House*.

Vedle toho byla učiněna řada rozhodnutí, jmenovitě ve stručnosti

- Bylo rozšířeno složení „kabinetu“ IUPAP, tj. komise C1
- Jméno komise C17 bylo změněno na „Laser Physics and Photonics“
- Byla zřízena kategorie organizací přidružených IUPAP
- Byla zřízena pracovní skupina pro otázky „soft matter“ fyziky
- Návrh komise C13 na zřízení ceny IUPAP pro nikoli nutně mladé vědce z rozvojových zemí byl vrácen komisím C13 a C14 k dopracování
- Návrhy pracovní skupiny pro komunikační věci na pravidla sdílení dat a přístoupení IUPAP jako organizace do systému ORCID byl skupině vrácen k dopracování; v této souvislosti byla zdůrazněna potřeba stanoviska IUPAP ve věcech „open access“
- Původní dalekosáhlý návrh komise pro věci žen ve fyzice byl redukován na doporučení sdílení zkušeností a podporu konferenci „Women in Physics“
- Bylo rozhodnuto, že činnost pracovní skupiny pro otázky energie bude pokračovat
- V rámci komise C2 byla zřízena pracovní skupina pro koordinaci měření gravitační konstanty
- Zřízení komise pro urychlovačovou fyziku bylo odloženo, věc bude dále diskutována mezi zainteresovanými komise a přidruženou komisí ICFA
- Návrh na obnovení původního jména „Cosmic Rays“ komise C4 místo na předchozím valném shromáždění přijatého „Astroparticle Physics“ byl zamítnut

V Singapuru dne 7. listopadu 2014

Prof. RNDr. Pavel Exner, DrSc.

předseda Národního komitétu